

Οι Προτάσεις της ΕΕΝΕ για τη Δημοσιονομική & τη Φορολογική Πολιτική Στο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών

Η **Ελληνική Ένωση Επιχειρηματιών** κατέθεσε ένα ολοκληρωμένο πλέγμα προτάσεων για τη δημοσιονομική και φορολογική πολιτική, αλλά και τη διαχείριση των ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Στις προτάσεις της η ΕΕΝΕ επικεντρώνεται στη **μείωση των επιπλέον (marginal) φόρων**, ώστε να δοθούν ουσιαστικά κίνητρα ανάπτυξης και να τεθεί σε βιώσιμη τροχιά η ελληνική οικονομία χωρίς όμως να συρρικνώνεται η φορολογική βάση.

Μόνο και μόνο με τη μείωση της υποχρέωσης του πλεονάσματος που έχει η χώρα κατά 1%, τόνισε χαρακτηριστικά, δηλαδή να διαμορφωθεί στο 2,5%, τότε η φορολογία στα νομικά πρόσωπα θα μπορούσε να μειωθεί κατά 42%.

Η ΕΕΝΕ έχει ήδη πάρει πρωτοβουλίες με επισκέψεις στη Γερμανική Βουλή και μέσω άλλων συζητήσεων με τους Θεσμούς να πείσει για αυτή τη μείωση.

Μέχρις ότου αυτό συμβεί θα μπορούσε να υιοθετηθεί μια σειρά παρεμβάσεων, όπως μείωση των φόρων και των δαπανών απασχόλησης και αύξηση των φορολογικών εσόδων από πηγές φοροδιαφυγής.

Ενδεικτικά η ΕΕΝΕ προτείνει:

α) τη μείωση των φόρων στο 10% μόνο για το επιπλέον εισόδημα των νομικών προσώπων πάνω από το δηλωθέν εισόδημα του 2018 (ή μέσος όρος της περιόδου 2013-2018),

β) μείωση των ασφαλιστικών εισφορών στο επιπλέον (marginal) κόστος μιας εταιρείας για νέες προσλήψεις και αυξήσεις μισθών και τέλος,

γ) επαναφορά των αντικειμενικών κριτηρίων, **σε αυστηρά εθελούσια βάση**. Αυτή η πρόταση βασίζεται στο γεγονός ότι ακόμα και στη Γερμανία και Αμερική με ισχυρούς φοροελεγκτικούς μηχανισμούς αδυνατούν να συλλάβουν όλη τη φορολογητέα ύλη για μικρές επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες. Ενώ αυτές οι κατηγορίες αποτελούν μικρό ποσοστό του ΑΕΠ σε αυτές τις χώρες, στην Ελλάδα είναι η ραχοκοκαλιά της οικονομίας. Το αποτέλεσμα είναι ότι και η Δημόσια Διοίκηση επιβαρύνεται χρονικά με μικρά σχετικά αποτελέσματα αλλά αντίστοιχα και οι φορολογούμενοι αναλώνονται σε μη παραγωγικές αμυντικές τακτικές.

Η επαναφορά των αντικειμενικών κριτηρίων σε αυστηρά εθελούσια βάση, δηλαδή κατ' επιλογής των φορολογούμενων θα μπορεί να φέρει τα ίδια καλά αποτελέσματα όπως όταν είχαν εισαχθεί παλαιότερα στην Ελλάδα και τώρα σταδιακά και στην Ιταλία.

Ληξιπρόθεσμα Χρέη

Δεδομένα:

- Το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τη φορολογική διοίκηση διαμορφώθηκε στο τέλος του 2018 στα 104,36 δισ. ευρώ ή περίπου 56% του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.
- Το σύνολο των φορολογουμένων που αφορά αυτό το, από όλες τις απόψεις, υπέρογκο ποσό ξεπερνά τα 4,0 εκατομμύρια, αριθμός ιδιαίτερα ανησυχητικός σε μία χώρα της οποίας ο πληθυσμός δεν ξεπερνά τα 11 εκατομμύρια και όπου ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός ανέρχεται μόλις στα 4,8 εκατομμύρια (χωρίς να υπολογίζεται σε αυτό, το κομμάτι του πληθυσμού που είναι άνεργοι και ξεπερνούν το 1 εκατομμύριο).
- Τα ληξιπρόθεσμα χρέη των νομικών προσώπων υπολογίζεται ότι αγγίζουν το 70% του συνολικού χρέους. Πολλά από αυτά τα χρέη είναι αδύνατο να ξεχρεωθούν και συνεπώς η συνέχιση της σημερινής πολιτικής συντηρεί τη διαστρέβλωση της αγοράς με επιχειρήσεις που αδυνατούν να ανταπεξέλθουν μέσα σε ένα ξεκάθαρα δυσμενές πλαίσιο και επομένως μαζί τους αποδυναμώνονται και οι όποιες προοπτικές ανάπτυξης.
- Η διαστρέβλωση αυτή είναι ακόμα πιο έντονη σε περιπτώσεις κρατικών προμηθειών όπου υπάρχει σημαντική παρακράτηση εσόδων από το κράτος, που μπορεί να φτάσει έως και το 20% για δημόσιες επιχειρήσεις με ληξιπρόθεσμα χρέη, γεγονός που δυσχεραίνει τις όποιες προσπάθειες ανάκαμψης και δυνατότητες ανάπτυξης των συγκεκριμένων εταιριών.

Γενικότερες παρατηρήσεις:

Πριν υπάρξει η οποιαδήποτε πρόταση για τα ληξιπρόθεσμα χρέη, η ΕΕΝΕ οφείλει να κάνει τις εξής γενικότερες παρατηρήσεις:

- Υπάρχει μια κοινή πεποίθηση από πολλούς συμπολίτες μας ότι επί της ουσίας, ως ένα εκκρεμές, η χώρα πήγε από το ένα άκρο της ασυδοσίας προ κρίσης, στο άλλο άκρο, όπου επικρατεί μια υπέρμετρη τιμωρητικότητα. Η τελευταία, όχι μόνο δεν αφήνει να αλλάξουν σελίδα εκατομμύρια φορολογούμενοι συμπολίτες μας (δεύτερη ευκαιρία), αλλά δημιουργείται ταυτόχρονα και μια στρέβλωση της αγοράς. Τα τελευταία 2-3 χρόνια υπάρχει μια σαφέστατη πρόοδος των ελεγκτικών αρχών και κυρίως της **Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)** την οποία η ΕΕΝΕ συγχαίρει και απόλυτα υποστηρίζει. Αυτή η συνεχόμενη πρόοδος σίγουρα δίνει μεγαλύτερη ευχέρεια ώστε να αφήσουμε το εκκρεμές να επανέλθει στο φυσιολογικό του κέντρο.
- Οποιαδήποτε ευνοϊκή ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων χρεών του ιδιωτικού τομέα προς το Δημόσιο πρέπει να λαμβάνει υπόψιν τους και τους συνεπείς φορολογούμενους και να μην επιβραβεύει απλά τους ασυνεπείς, πάντα βέβαια χωρίς διάθεση τιμωρητικότητας αλλά κυρίως με τη βούληση να δοθεί μια δεύτερη ευκαιρία.
- Περαιτέρω πρέπει όσον αφορά στα νομικά πρόσωπα να αποφευχθεί η διαστρέβλωση της αγοράς. Το Ελληνικό Δημόσιο, λόγω του όγκου στο ΑΕΠ, είναι πηγή εσόδων (κρατικές προμήθειες) προς κρατικές και ιδιωτικές εταιρείες. Ως εκ τούτου, είναι αδιανόητο να παρακρατεί ένα παράλογο ποσοστό από τις πληρωμές του, κυρίως σε κρατικές εταιρείες (στον εαυτό του δηλαδή) ή να μην εκδίδει εύκολα φορολογική ενημερότητα που πρακτικά σημαίνει αυτές οι εταιρείες να μην μπορούν να ορθοποδήσουν: πχ καμία κρατική ή ιδιωτική εταιρεία - προμηθευτής του Δημοσίου δεν μπορεί να επιβιώσει με 20% παρακράτηση προϊόντων / υπηρεσιών στους δημόσιους φορείς. Ιδιαίτερα όταν είναι κρατική εταιρεία, κάτι το οποίο σημαίνει ότι το κράτος θα κληθεί να τη σώσει με αυξήσεις μετοχικές ή μετοχοποίησης οφειλών.

Ως εκ τούτου, η EENE προτείνει την εξής προσέγγιση όσον αφορά στα ληξιπρόθεσμα χρέη:

- Η αποδοχή από τους θεσμούς προσωρινής, σε αυτή την φάση, ρύθμισης για 120 δόσεις είναι θέμα ζωτικής κοινωνικής και οικονομικής σημασίας για εκατομμύρια συμπολίτες μας. Ειδάλλως θα συνεχίσει να απειλείται η κοινωνική συνοχή και να εξωθούνται οι συμπολίτες μας σε εξάσκηση απόκρυψης φορολογητέας ύλης.
- Η οποιαδήποτε ρύθμιση πρέπει να εμπεριέχει τα εξής:
 - > Τουλάχιστον 80-90% κούρεμα των προστίμων και προσαυξήσεων όπως φημολογείται.
 - > Ευνοϊκή ρύθμιση οφειλών, με γενναίο κούρεμα κυρίως για μικρο-οφειλέτες (έως 10.000 ευρώ) που αποτελούν και το συντριπτικό ποσοστό των οφειλετών (3,75 εκατ. φορολογούμενοι) ή 92% του συνόλου. Το εύρος της ρύθμισης να αποκλιμακώνεται για ποσά ως 100.000 ευρώ ανά φορολογούμενο. Για οφειλέτες με μεγαλύτερα ποσά εάν δεν προβλέπεται αναγκαστικά κούρεμα, σίγουρα να υπάρχει ακύρωση προσαυξήσεων και άλλων προστίμων με τη ρύθμιση των οφειλών τους.
 - > Οι αλγόριθμοι που κρίνουν τη βιωσιμότητα και των φυσικών και νομικών προϊόντων για κούρεμα οφειλών, δεν πρέπει να είναι τόσο αυστηροί ώστε να αναιρούν επί της ουσίας τη βούληση να δοθεί μια δεύτερη ευκαιρία.
 - > Για να υπάρξει γενικότερη δικαιοσύνη και προς τους συνεπείς φορολογούμενους πρέπει να βγούμε σταδιακά από το μέτρο της κατάσχεσης, αλλά για οποιαδήποτε κούρεμα/ρύθμιση χρέους να υπάρξει αντίθετα μία επιπλέον π.χ. 5% φορολογία εισοδήματος (εν αντιθέσει με τα κλιμάκια για τους υπόλοιπους φορολογούμενους) μέχρι να αποσβεσθεί αυτό το μέρος της ρύθμισης. Με αυτό τον τρόπο δίνεται η δυνατότητα αποπληρωμής μέσω κερδών και μελλοντικού εισοδήματος για νομικά και φυσικά πρόσωπα, αντί να κρατάμε εσαεί δέσμιους εκατομμύρια συμπολίτες μας για παρελθούσες παρατυπίες.
 - > Αντίστοιχα, θα είχε αξία να εξεταστεί η απλοποίηση και εντατικοποίηση της διαδικασίας χαρακτηρισμού μιας οφειλής ως ανεπίδεκτης. Σήμερα στα στοιχεία (31/12/2018) εμφανίζεται ως συνολικό ληξιπρόθεσμο ποσό τα €104 δις εκ των οποίων €86 δις ως πραγματικό και €18 ως ανεπίδεκτο, ενώ στην ουσία είναι σχεδόν αντίστροφα. Είναι σημαντικό να κρίνεται ο φοροεισπρακτικός μηχανισμός με πραγματικά στοιχεία γιατί διαφορετικά τα όποια στατιστικά στοιχεία θα είναι έωλα, και ο χαρακτηρισμός από αναποτελεσματικός ως άδικος.

Δημόσια Διοίκηση

Είναι δεδομένο ότι η Δημόσια Διοίκηση χρόνο με το χρόνο καλυτερεύει, αλλά η προσπάθεια για μεγαλύτερη ανάπτυξη απαιτεί πιο γρήγορους ρυθμούς ώστε η Δημόσια Διοίκηση να γίνει πυλώνας για μια νέα ανάπτυξη.

Η μεγαλύτερη ίσως τομή που έγινε στον Δημόσιο Τομέα και ανακούφισε όλους τους πολίτες ήταν η ίδρυση Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ). Επί της ουσίας η επιτυχία τους έγκειται στο γεγονός ότι ενώ βασίστηκε στην Δημόσια Διοίκηση (Δ.Δ.) έκαναν ταυτόχρονα και ένα «bypass» της ΔΔ.

Η EENE λοιπόν προτρέπει να διδαχθούμε από αυτό, και σε καίριους τομείς του Δημοσίου, να βρούμε αυτούς τους τρόπους «bypass», όχι μόνο για να δημιουργηθεί ένα γρήγορο, λειτουργικό, πιο digital, «fast track» Δημόσιο, αλλά και για να ενισχυθεί άμεσα το υφιστάμενο Δημόσιο, το οποίο κάνει μια σοβαρή προσπάθεια τα τελευταία χρόνια.

Απονομή Δικαιοσύνης

Με το ανώτερο σκεπτικό, η ΕΕΝΕ προτείνει την εξής προσέγγιση στον τομέα της Απονομής Δικαιοσύνης:

- Οι χρονικές καθυστερήσεις στην απονομή δικαιοσύνης είναι ίσως το μεγαλύτερο επενδυτικό αντικίνητρο για οποιοδήποτε ξένο κυρίως, αλλά και Έλληνα επενδυτή επιχειρηματία. Η δικαιοσύνη χρειάζεται άμεσα πόρους για να κινηθεί πιο γρήγορα. Γιατί να μην υπάρχει, όπως τα πολύ επιτυχημένα ΚΕΠ, ένα bypass, και να υπάρχει τουλάχιστον για οικονομικής φύσης θέματα, μια πιο σύντομη και ακριβότερη διαδικασία (για να καλυφθούν τα υλικοτεχνικά μέσα και υπερωρίες) που να την επιβαρύνεται **προκαταβολικά** όποια από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη αποφασίσει: **πάντα βέβαια με τους ίδιους δικαστές και μέσα από την υπάρχουσα δικαιοσύνη.**
- Τέλος, δεν μπορούμε να απαιτούμε από καιρίες υπηρεσίες, όπως της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Εσόδων και τα Δικαστήρια, να μην μπορούν να προμηθευτούν άμεσα και με εξπρές διαδικασίες τα ανάλογα υλικοτεχνικά μέσα (υπολογιστές, γραφεία κλπ).

Πρακτικά Μέτρα Για Πιο Αποτελεσματικούς Προληπτικούς Ελέγχους¹

- Ηλεκτρονική έκδοση φορολογικών στοιχείων και ενημέρωση βιβλίων. Με το μέτρο αυτό στην ουσία μηδενίζεται η έκδοση εικονικών και πλαστών φορολογικών στοιχείων. Με την έκδοση του στοιχείου αυτόματα αυτό καταχωρείται ως έσοδο στον εκδότη και ως έξοδο στον πελάτη.
- Επαναφορά των πρόσθετων βιβλίων που αφορούν γιατρούς, φροντιστήρια, ξενοδοχεία, κέντρα αισθητικής, κομμωτήρια, συνεργεία αυτοκινήτων, βουλκανιζατέρ, πλυντήρια αυτοκινήτων κοκ. Είναι χρήσιμο εργαλείο ελέγχου γιατί μπορεί ο ελεγκτής να διαπιστώνει την αναγραφή των πελατών που βρίσκονται στην εγκατάσταση την ώρα του ελέγχου. Επίσης κρίσιμο είναι πως κατά την είσοδο του πελάτη γίνεται εγγραφή του στο πρόσθετο βιβλίο και κατά την αποχώρησή του θα πρέπει να συμπληρωθεί η αξία, το είδος παροχής και το νούμερο του παραστατικού.
- Εφαρμογή σε φορητό υπολογιστή ή στο κινητό με την οποία θα μπορεί ο ελεγκτής να διαπιστώνει επί τόπου εάν ο φορολογικός μηχανισμός ή η ταμειακή μηχανή είναι δηλωμένη στην Δ.Ο.Υ. και εάν αυτή έχει συνδεθεί με τον επαγγελματικό λογαριασμό.
- Απόλυτη εφαρμογή του συστήματος εισροών – εκροών στα πρατήρια καυσίμων και σε όλο το σύστημα μεταφοράς αυτών.

¹ Σε συνεργασία με τον κ. Ιωάννη Χαντζησαλάτα, Εκπρόσωπο Τύπου & Δημοσίων Σχέσεων του Συλλόγου Εφοριακών Αττικής & Κυκλάδων. Η ΕΕΝΕ ευχαριστεί τον κ. Χαντζησαλάτα για την ανταλλαγή ιδεών και στοιχείων, και τη συνεργασία.